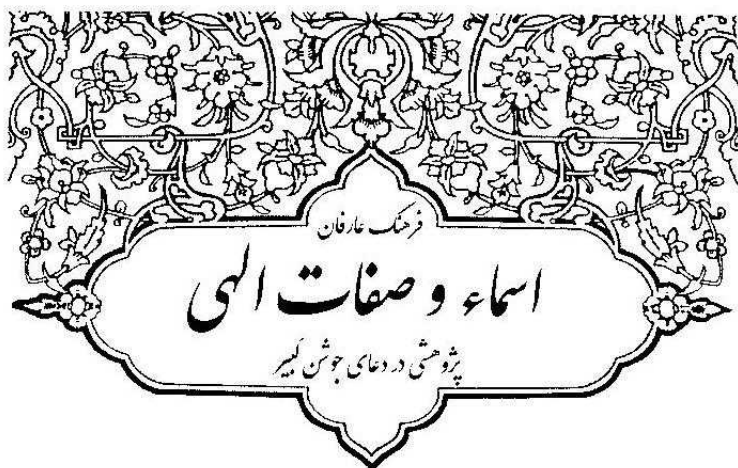

www.ketab.ir

ترجمه و شرح : علیرضا قبادی . ولی الله اسماعیل پور

سرشناسه	:	قبادی علیرضا ۱۳۴۸ گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	:	اسما و صفات الهی تالیف علیرضا قبادی
مشخصات نشر	:	تهران: سبحان، ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری	:	۲۱۴ ص
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۲۱۱-۰۵۴-۱
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
موضوع	:	دعای جوشن کبیر واژه نامه ها
رده بندی دیویی	:	۲۹۷/۷۷۴
رده بندی کنگره	:	BP ۳۲۴.۰۴ / ۸۶۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۷۷۴۲۸۸

نشر سبحان

میدان امام حسین (ع)، خیابان خواجه نصیر، تقاطع شهید مدنی

کوچه شهید داستانپور، پلاک ۶ تلفن: ۷۷۵۳۹۲۴۵ - ۷۷۶۴۴۱۸۳

◀ فرهنگ عارفان ۱. اسماء و صفات الهی. پژوهشی در جوشن کبیر

◀ تألیف: علیرضا قبادی. ولی الله اسماعیل پور.

▶ ناشر: نشر سبحان

▶ تیراژ: ۱۱۰ جلد

▶ نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰

▶ چاپ و صحافی: صداقت

▶ حروفچینی و صفحه آرایی: دفتر طرح و اجرای کتاب

▶ شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۲۱۱ - ۵۴ - ۱

قیمت ۴۰۰۰۰ تومان

مقدمه

توحید، اساسی‌ترین و مهم‌ترین رکن ادیان توحیدی و تبلیغ آن، هدف مشترک همه‌ی انبیای الهی است. توحید در دین اسلام، اساس آموزه‌های اسلامی و ریشه‌ی معارف و عقاید اسلامی به‌شمار آمده و امیرمؤمنان علی (علیه السلام) آغاز دین را خداشناسی می‌داند.

در اسلام، شناخت توحید، امری تحقیقی نه تقلیدی است؛ به عبارت دیگر، پذیرش توحید، طبیعتی تحمیل‌ناشدنی دارد. یکی از راه‌های تحصیل معرفت توحیدی، شناخت اسامی و صفات خداوند است.

اسمای الهی تجسم‌بخش حقیقت توحیدی و ذات اقدس الهی است. اسم، رهنمودی به مُسمّی و صفت، اشارتی به موصوف است. فهم و درک این اسماء و صفات، مقدمه‌ای برای عرفان به خداوند است. در قرآن کریم نیز آمده: «وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا»^۱. برخی معتقدند عرفان به خدا با شناخت اسماء و صفات خداوند حاصل می‌شود؛ به عبارت دیگر، شناخت خداوند از طریق اسماء و صفات او مدخلی مناسب برای معرفت به خداوند است (محمدی، ۱۳۸۶: ۴۶ و ۲۰).

۱. نام‌های نیکو به خدا اختصاص دارد، پس او را با آنها بخوانید (اعراف/ ۱۸۰).

اسامی و صفات خداوند هم در قرآن و هم در ادعیه از زبان اهل بیت (علیهم السلام)، به صورت واژگان منفرد، زوجی و جملات آمده است. یکی از جامع ترین منابعی که به طور ویژه درباره ی اسماء و صفات الهی است، دعای جوشن کبیر است. بی شک، این دعا به عنوان مرجع، منبع و گنجینه ی مهم اسماء و صفات الهی است.^۱ این دعا را امام سجاد (علیه السلام) از پدران بزرگوارشان و آنان نیز از رسول خدا (صلی الله علیه و آله) نقل کرده اند.^۲ در یک نگاه کلی اسماء و صفات الهی در دعای جوشن کبیر، به صورت منفرد مانند رحمان، رحیم، غافر، کریم... و هم به صورت زوجی، شبه جمله، مانند غَافِرَ الْخَطِيئَاتِ، مَاحِيَ السَّيِّئَاتِ، مُضْعِفَ الْحَسَنَاتِ، خَيْرَ النَّاصِرِينَ وَ غَفَّارَ الذُّنُوبِ... يَا مَنْ هُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ، يَا مَنْ هُوَ شَدِيدُ الْعِقَابِ، و... آمده است.

با توجه به اختصاص دعای جوشن کبیر به صفات و اسماء الهی و قرائت این دعا در ماه رمضان، محققان به شرح لغات و مفاهیم این دعا پرداخته اند. محققان در صدد هستند تا در آینده با نگاهی ژرف تر و بیشتر، گسترده تر کتاب مرجعی درباره ی اسماء و صفات الهی از سایر منابع در این خصوص تدوین کنند. بررسی های به عمل آمده، گواه آن است که شرح هایی نیز بر این دعا نوشته شده است؛ اما تاکنون ترجمه ی لغات و شرح مفاهیم این دعا، مانند آنچه در این مختصر گرد آمده، انجام نگرفته است. هدف این اثر، معنا و شرح لغات و واژگان اسماء و صفات الهی برای آشنایی بیشتر علاقه مندان است. بدین منظور ابتدا، محققان متن دعا را روان و سلیس

۱. تتبع به عمل آمده نشان می دهد که نه تنها تمام اسمای الهی ذکر شده در قرآن، در جوشن کبیر آمده، بلکه صفات فراوانی از خداوند نیز در دعای جوشن کبیر آمده است که در کمتر منبع اسلامی مانند آن یافت می شود.

۲. درباره ی شأن ورود این دعا آمده است: در یکی از جنگ ها رسول خدا (صلی الله علیه و آله) زره و جوشن سنگینی بر تن داشت که سبب آزار آن حضرت می شد. پیامبر (صلی الله علیه و آله) به درگاه خدا دعا کرد تا آن که جبرئیل نازل شد و گفت خداوند به تو سلام می رساند و می فرماید: این زره سنگین را از تن خارج ساز و در عوض این دعا را بخوان که برای تو و امت تو امان و حرزی خواهد بود (بحار الانوار، ج ۹۱، ص ۳۸۲). علامه مجلسی این دعا را از اعمال شب های قدر دانسته است که سه بار یا دست کم یک بار در ماه رمضان آن را بخوانند (همان).

ترجمه کردند، سپس به توضیح کلمات و معنی آن‌ها پرداخته‌اند. چنانچه کلماتی از اسم، فعل و حرف ترکیب شده بود، برای روشن شدن معنای آن، کلمات از هم تفکیک و هریک جداگانه معنا شدند تا برای عموم مخاطبان قابل فهم باشد. همچنین سعی شده است تا علاوه بر معنا، درباره‌ی مفاهیم آن، شرح مختصری در ذیل صفحات افزوده شود. باتوجه به راهنمایی‌های ارزشمندی که درباره‌ی ترجمه‌ی لغات و مفاهیم دعای کمیل، ندبه، زیارت عاشورا، مناجات شعبانیه، خطبه‌ی حضرت زهرا (سلام الله علیها)، حدیث کساء و زیارت امین الله به محققان ارائه شد، لذا از همه‌ی مخاطبان و علاقه‌مندان انتظار داریم برای غنا بخشیدن این اثر نیز راهنمایی و ارشادهای خویش را به نشانی زیر منعکس نمایند. در اینجا لازم می‌دانیم از همکاری و تلاش وافر محققان محترم خانم‌ها زینب و طاهره قبادی و از جناب مصطفی رحیم‌نیا به سبب اصلاح نهایی این کتاب دعا صمیمانه سپاسگزاری کنیم. همچنین از زحمات آقای حسن ابراهیمی، مسئول محترم انتشارات سبحان که با علاقه‌مندی ویژه‌ی زمینه‌ی انتشار این اثر را فراهم نمودند، تشکر و قدر دانی نماییم. امید است با استعانت از خداوند متعال، ترجمه و شرح لغات دعای جوشن کبیر، مسیر ترویج معارف فراهم و امکان پژوهش عمیق‌تر این دعاها برای محققان مهیا شود.

و توفیق از اوست

1. ghobadi1087@gmail.com

2. gjamshidi@ut.ac.ir

3. V. Esmaeeli@gmail.com